

Time: One Hour

Max. Marks: 50

Instructions

- Solve any 25 questions from Q1 to Q30
- Solve any 25 questions from Q31 to Q60

1 What are the major components of the atmosphere?

वातावरणाचे प्रमुख घटक कोणते

- (A) Gas-Dust Particles-Water वायु-धूलिकण-पाणी
 (B) Gas-Dust-Water वायु- धूळ-पाणी
 (C) Gas-Dust-Dew वायु-धुळ-दव
 (D) Gas-Dust Particles-Water Vapor वायु-धूलिकण-पाण्याची वाफ

2 The total amount of nitrogen and oxygen in the atmosphere is

नायट्रोजन व ऑक्सिजन यांचे वातावरणातील एकूण प्रमाण...

- (A) 78.00% 78%
 (B) 99.00% 99%
 (C) 20.00% 20%
 (D) 90.00% 90%

3 Ultraviolet rays are observed in which layer of the atmosphere.

अतिनील किरणे वातावरणाच्या कोणत्या थरात शोषली जातात?

- (A) Troposphere तपांबर
 (B) Stratosphere स्थितांबर
 (C) Ozonosphere ओझोनांबर
 (D) Ionosphere आयनांबर

4 When is the biggest day in Northern hemisphere?

उत्तर गोलार्धात सर्वात मोठा दिवस कधी असतो?

- (A) 23 March 23 मार्च
 (B) 21 June 21 जून
 (C) 22 September 22 सप्टेंबर
 (D) 21 December 21 डिसेंबर

5 The electromagnetic short waves coming from the sun are called?

सूर्याकडून येणाऱ्या विद्युतचुंबकीय लहरींना काय म्हणतात?

- (A) Isolation सौरशक्ती
 (B) Temperature तापमान
 (C) Heat उष्णता
 (D) Energy ऊर्जा

6 What is the difference between maximum and minimum temperature.

कमाल व किमान तापमानातील फरकास काय म्हणतात.

- (A) Range of temperature तापमान कक्षा
 (B) Range of insulation सौरशक्ती कक्षा
 (C) Temperature difference तापमान फरक
 (D) Absolute range विक्रमी कक्षा

7 Inversion of temperature means..

तापमानाची विपरीतता म्हणजे काय?

- (A) Temperature rise according to altitude उंचीनुसार तापमानात वाढ
 (B) Temperature decrease with altitude उंचीनुसार तापमानात घट
 (C) Rising summer temperature उन्हाळ्यातील तापमानात वाढ
 (D) Rising winter temperature हिवाळ्यातील तापमानात वाढ

8 High pressure sub-tropical calm belt known as 'horse latitude' lie between..

'अश्व अक्षांश' म्हणून ओळखला जाणारा उपोष्ण कटिबंधीय उच्चदाब पट्टा

- (A) between 0 to 10 N. and S. latitude 0 ते 10 उत्तर व दक्षिण अक्षवृत्ता दरम्यान
 (B) between 15 to 25 N. and S. latitude 15 ते 25 उत्तर व दक्षिण अक्षवृत्ता दरम्यान
 (C) between 20 to 25 N. and S. latitude 20 ते 25 उत्तर व दक्षिण अक्षवृत्ता दरम्यान
 (D) between 30 to 35 N. and S. latitude 30 ते 35 उत्तर व दक्षिण अक्षवृत्ता दरम्यान

9 Which one of the following is example of planetary wind?

खालीलपैकी कोणते ग्रहीय वाऱ्यांचे उदाहरण आहे?

- (A) Monsoon मान्सून
 (B) Trade winds व्यापारी वारे
 (C) Sea and land Breezes खारे व मतलई वारे
 (D) Chinook चिनूक

10 What is the measurement of wind pressure?

वायू दाब मोजण्याचे परिमाण काय आहे?

- (A) Centimeter सेंटीमीटर
 (B) Meter मीटर
 (C) Millibar मिलीबार
 (D) Anemometer अनमोमीटर

11 Which of the following part of India receives the first monsoon in summer

उन्हाळ्यात भारतातील खालीलपैकी कोणत्या भागात सर्वप्रथम मान्सूनचे आगमन होते?

- (A) Western Ghat पश्चिम घाट
 (B) Himalayas हिमालय
 (C) Eastern Ghat पूर्व घाट
 (D) Meghalaya plateau मेघालयाचे पठार

12 El Nino is..

एल निनो म्हणजे काय?

- (A) A Sea Storm एक समुद्री वादळ
 (B) A Warm Ocean Current एक उष्ण महासागरीय प्रवाह
 (C) A Tropical Disturbance एक उष्णकटिबंधीय विक्रोभ
 (D) Another Name Of Typhoon टायफून चे दुसरे नाव

13 What is the percentage of saturated air humidity?

बाष्प संपृक्त हवेची आर्द्रता किती टक्के असते?

Examination October 2020

- (A)25.00% (B)50.00% (C)75.00% (D)100.00%
२५% ५०% ७५% १००%
- 14 Which one of the following is a low cloud?
कमी उंचीवरील दग खालीलपैकी कोणता आहे?
- (A)Cirrocumulus (B)Cirrostratus (C)Alto cumulus (D)Nimbostratus
सिरोक्युमुलस सिरोस्ट्राटस अल्टोक्युमुलस निंबोस्ट्राटस
- 15 Which of the following cities receive the lowest rainfall during the Southwest monsoon?
खालीलपैकी कोणत्या शहरात नैऋत्य मान्सून काळात सर्वात कमी पाऊस पडतो.
- (A)Chandigarh (B)Pune (C)Chennai (D)Delhi
चंदीगड पुणे चेन्नई दिल्ली
- 16 Name of the continent where Tundra type of climate is not found.
टुंड्रा हवामान प्रकार आढळत नसणाऱ्या खंडाचे नाव.
- (A)Europe (B)Asia (C)Africa (D)North America
युरोप आशिया आफ्रिका उत्तर अमेरिका
- 17 receives highest rainfall.
.....येथे सर्वाधिक पाऊस पडतो.
- (A)Thar Desert (B)Cherrapunji (C)Mawsynaram (D)Shillong
थर वाळवंट चेरापूँजी मावसीनरम शिलाँग
- 18 Weather forecast means..
हवामान अंदाजाचा अर्थ..
- (A)Information of future weather (B)A good news about weather (C)A bad news about weather (D)None of the above
भविष्यातील हवामानाची माहिती हवामाना विषयी चांगली बातमी हवामाना विषयी वाईट बातमी यापैकी नाही
- 19 Threat of the global warming is increasing due to increasing concentration of.....
..... च्या एकाग्रतेमुळे जागतिक तापमान वाढ होत आहे.
- (A)Nitrous oxide (B)Ozone (C)Sulfur dioxide (D)Carbon dioxide
नायट्रस ऑक्साईड ओझोन सल्फर डायऑक्साईड कार्बन डायऑक्साईड
- 20 Anticyclones are mainly found ...
प्रत्यावर्त प्रामुख्याने..... अक्षांशाच्या दरम्यान आढळतात.
- (A). between 25 to 35 N .and S. (B)between 35 to 65 N .and S. latitude(C)between 45 to 75 N .and S. latitude(D)between 65 to 90 N. and S. latitude
२५ ते ३५ उत्तर व दक्षिण अक्षवृत्ता दरम्यान ३५ ते ६५ उत्तर व दक्षिण अक्षवृत्ता दरम्यान ४५ ते ७५ उत्तर व दक्षिण अक्षवृत्ता दरम्यान ६५ ते ९० उत्तर व दक्षिण अक्षवृत्ता दरम्यान
- 21 Nitrogen is % in air.
नायट्रोजनचे हवेतील प्रमाण टक्के आहे.
- (A)58 (B)68 (C)78 (D)88
58 68 78 88
- 22 A layer located in stratosphere which obsorb ultraviolet rays of Sun called..
स्थितांवरातील एक थर जो अतिनील किरणे शोषून घेतो त्यास..... म्हणतात.
- (A)D-Layer (B)E-Layer (C)F-Layer (D)Ozone layer
डी-थर ई-थर एफ-थर ओझोन थर
- 23 Outer most layer of earth atmosphere is
पृथ्वीच्या वातावरणाचा सर्वात वरचा थर आहे.
- (A)Troposphere (B)Exosphere (C)Thermosphere (D)Mesosphere
ट्रोपोस्फियर एक्सोस्फियर थेर्मोस्फियर मेसोस्फियर
- 24 The nature of climatology is
हवामानशास्त्राचे स्वरूप आहे.
- (A)Static (B)Dynamic (C)Progressive (D)None of the above
स्थितीक गतिशील प्रगतिशील वरील पैकी नाही
- 25 Climatology is a branch of which geography?
हवामान शास्त्र हे कोणत्या भूगोलाची शाखा आहे?
- (A)Environment (B)Human geography (C)Physical geography (D)Bio geography
पर्यावरणशास्त्र मानवी भूगोल प्राकृतिक भूगोल जैविक भूगोल
- 26 The process by which water evaporates due to temperature is called
तापमानामुळे पाण्याचे वाफेत रूपंतर होण्याच्या क्रियेस म्हणतात.
- (A)Condensation (B)Water vapour (C)Evaporation (D)Humidity
सांद्रीभवन जलवाष्प वाष्पीभवन आर्द्रता
- 27 On which day the sun rays fall perpendicular on the equator?
कोणत्या दिवशी सूर्याची किरणे विषुववृत्तावर लंबरूप पडतात?

Examination October 2020

- (A)21 March and 22 September (B)21 June (C)25 July and 21 April (D)21 December
21 मार्च आणि 22 सप्टेंबर 21 जुन 25 जूलै आणि 21 एप्रिल 21 डिसेंबर
- 28 How many inches is the sea level air pressure?
समुद्रसपाटीस हवेचा दाब किती इंच असतो?
- (A)28.12 inches (B)29.92 inches (C)30.12 inches (D)35.10 inches
28.12 इंच 29.92 इंच 30.12 इंच 35.10 इंच
- 29 This is the average surface temperature of the sun....
सूर्याच्या पृष्ठभागाचे सरासरी तापमान इतके आहे?
- (A)60000 (B)70000 (C)80000 (D)90000
60000 70000 80000 90000
- 30 What is the position of the Earth at a greater distance from the Sun
पृथ्वी सूर्यापासून अधिक अंतरावर असणाऱ्या स्थितीस काय म्हणतात?
- (A)Rotation (B)Revolution (C)Sub-Sun Position (D)Apsurya Position
परिवलन परिभ्रमण उपसूर्यस्थिती अपसूर्यस्थिती
- 31 Which one of the following is the example of local winds?
खालील पैकी कोणते स्थानिक वाऱ्याचे उदाहरण आहे?
- (A)Monsoon (B)Polar Winds (C)Westerlies (D)Santa Ana
मान्सून ध्रुवीय वारे पश्चिमी वारे शांटाअणा
- 32 What is the tornado?
टोरनेडो म्हणजे काय?
- (A)Very high pressure centre (B)A very low pressure centre (C)A very high Ocean waves (D)Planetary winds
अतिउच्च दाबाचे केंद्र अति निम्न दाबाचे केंद्र खूप उंच महासागरी लाट ग्रहीय वारे
- 33 Storms in the Japan and China Sea are called.
जपान व चिनी समुद्रातील वादळंता म्हणतात.
- (A)Khamsin (B)Hurricane (C)Typhoons (D)Thunderstorm
खामसीन हर्किन्स टायफून झंजावात
- 34 This is the feature of the tropical Maritime air masses.
उष्णकटिबंधीय सागरी वायूराशींचे हे एक वैशिष्ट्य आहे.
- (A)Hot and dry (B)Hot and wet (C)Cold and dry (D)Cold and wet
उष्ण व कोरडे उष्ण व आर्द्र थंड व कोरडे थंड व आर्द्र
- 35 What is the direction of the wind in the anticyclones?
प्रत्यावर्त वाऱ्याची दिशा कशी असते?
- (A)From the center to the outside (B)Towards the center on the outside (C)North to south (D)East to West
केंद्राकडून बाहेरील भागाकडे बाहेरील भागाकडून केंद्राकडे उत्तर-दक्षिण पूर्व-पश्चिम
- 36 Humidity is the result of....
आर्द्रता चा परिणाम आहे.
- (A)Transpiration (B)Evaporation (C)Presence of heat (D)presence of moisture content in the air
श्वसन बाष्पीभवन उष्णतेची उपलब्धता हवेतील बाष्पाची उपलब्धता
- 37 In which form is atmospheric humidity expressed?
वातावरणीय आर्द्रता कोणत्या स्वरूपात व्यक्त केली जाते?
- (A)Absolute humidity (B)Specific humidity (C)Relative humidity (D)All of the above
निरपेक्ष आर्द्रता विशिष्ट आर्द्रता सापेक्ष आर्द्रता वरीलपैकी सर्व
- 38 A large body of air having a fairly uniform temperature and humidity etc. is called..
तापमान आणि आर्द्रतेत समानता असणाऱ्या हवेच्या विशाल राशीस असे म्हणतात.
- (A)A cyclone (B)An anticyclone (C)An air masses (D)Storm
आवर्त प्रत्यावर्त वायुराशी वादळ
- 39 What is the most important element of climate?
हवामानाचा सर्वात महत्त्वाचा घटक कोणता?
- (A)Temperature (B)Pressure (C)Humidity (D)Rainfall
तापमान दाब आर्द्रता पर्जन्य
- 40 Which cloud does rainfall on the earth?
पृथ्वीवर पडणाऱ्या पर्जन्याची निर्मिती कोणत्या ढगात होते?
- (A)Cumulonimbus (B)Stratus (C)Cirrus (D)Altostratus
क्युमुलोनिंबस स्ट्राटस सिरस अल्टोस्ट्रेटस
- 41 Which gas is harmful to the ozone layer?
ओझोन थराला घातक ठरणारा वायू कोणता?
- (A)CFL (B)CCF (C)FCF (D)CFC
सीएफएल एफसीएफ एफएफसी सीएफसी

Examination October 2020

42 Without.....there is would be no clouds or rainfall.

..... शिवाय ढग किंवा पर्जन्य शक्य नाही.

(A)Water vapour	(B)CO	(C)CO ₂	(D)O ₃
जलवाष्प	CO	CO ₂	O ₃

43 What generally happens to air temperature as we move from the equator to poles?

सामान्यतः विषुववृत्ता कडून ध्रुवाकडे जाताना तापमान.....

(A)It Decreases	(B)It increases	(C)It remain constant	(D)None of the above
कमी होते	वाढते	स्थिर राहते	वरीलपैकी नाही

44 Earth is nearest to the sun on..

पृथ्वी सूर्याच्या जवळ केव्हा जाते?

(A)4 July	(B)23 September	(C)21 June	(D)03 January
4 जुलै	23 सप्टेंबर	21 जून	03 जानेवारी

45 Maximum insolation is received over the.....

कमाल सौरशक्ती कोणत्या प्रदेशात मिळते?

(A)Equator	(B)Tropical areas	(C)Sub-tropical areas	(D)Polar region
विषुववृत्त	उष्ण कटिबंधीय प्रदेश	उपोष्ण कटिबंधीय प्रदेश	ध्रुवीय प्रदेश

46 The standard sea level in milibaras is..

समुद्र सपाटीस प्रमाणित दाब किती असतो?

(A)960 mb	(B)990 mb	(C)1013 mb	(D)1060 mb
960 मिलीबार	990 मिलीबार	1013 मिलीबार	1060 मिलीबार

47 The medium altitude clouds are..

मध्यम उंचीचा ढग होय.

(A)Cirrus	(B)Nimbus	(C)cumulus	(D)Stratus
सिरस	निंबस	क्युमुलस	स्ट्राटस

48 The atmosphere over the Antarctica is generally cloudless because of..

सामान्यतः अंटार्क्टिकवरील वातावरण ढग रहित असते कारण...

(A)High pressure	(B)Flat topography	(C)Lack of water bodies	(D)Low temperature
उच्चदाब	समतल भूपृष्ठ/भूभाग	जलस्त्रोतांची कमतरता	निम्न तापमान

49 Tropical cyclones in Australia are called?

ऑस्ट्रेलियातील उष्णकटिबंधीय आवर्तना नाव आहे.

(A)Hurricane	(B)Willy Willy	(C)Typhoons	(D)Westerly waves
हर्किन	विल्ली विल्ली	टायफून	पश्चिमी लहरी

50 Which one of the following diagram shows the direction and duration of winds?

पुढीलपैकी कोणती आकृती वाऱ्याची दिशा व कालावधी दर्शविते.

(A)Cartogram	(B)Climograph	(C)Ergograph	(D)Stardiagram
कर्टोग्राम	क्लाईमोग्राफ	ईरगोग्राफ	ताराकृती

51 Which one among the following is not a factor that affects direction of wind?

पुढील पैकी वाऱ्याच्या दिशेला प्रभावित नकारणारा घटक कोणता?

(A)Friction	(B)Pressure gradient	(C)Coriolis effect	(D)Magnetism
घर्षण	दाब प्रवणता	कोरिओलिस परिणाम	मॅग्नेटिझम

52 Instrument used to measure rainfall.

पर्जन्य मापनासाठी कोणते साधन वापरतात.

(A)Richter scale	(B)Barometer	(C)Rain gauge	(D)Hygrometer
रिक्टर स्केल	बॅरोमीटर	पर्जन्यमापक	हायग्रोमीटर

53 Which of the following is not a form of precipitation.

पुढीलपैकी कोणता वृष्टीचा प्रकार नाही.

(A)Snow	(B)Haze	(C)Rain	(D)Dew
हिमकण	धुके	पर्जन्य	दव

54 Maritime polar over North Pacific is.....

उत्तर पॅसिफिक महासागरावर ध्रुवीय सागरी वायुराशी..... असतात.

(A)Wet	(B)Dry	(C)Hot	(D)Warm
आर्द्र	कोरडे	उष्ण	उबदार

55 Which is the most developed air masses in the world?

जगात सर्वाधिक विकसित वायू राशी कोणती?

(A)Topical maritime air masses	(B)Stable air masses	(C)Cold air masses	(D)Polar continental air masses
उष्णकटिबंधीय सागरी वायुराशी	स्थिर वायुराशी	थंड वायुराशी	ध्रुवीय खंडीय वायुराशी

56 The cyclone in which zone is intense and destructive

कोणत्या प्रदेशातील आवर्त तीव्र विनाशकारी असतात.

Examination October 2020

- (A) Cold region
शीत प्रदेश
- (B) Mountain region
पर्वतीय प्रदेश
- (C) Subtropical region
उपोषण प्रदेश
- (D) None of the above
वरीलपैकी नाही
- 57 How many years does it take to observe the climate of a region?
एखाद्या प्रदेशाचे हवामान ठरविण्यासाठी किती वर्षे निरीक्षण करावे लागते?
- (A) 40-45 years
40-45 वर्ष
- (B) 30-40 years
30-40 वर्ष
- (C) 30-35 years
30-35 वर्ष
- (D) 20-25 years
20-25 वर्ष
- 58 Which of these gas in a factory causes air pollution?
वातावरण प्रदूषित करण्यास कारखान्यातील कोणता वायू कारणीभूत ठरतो?
- (A) Oxygen
ऑक्सिजन
- (B) Nitrogen
नायट्रोजन
- (C) Carbon monoxide
कार्बन मोनॉक्साईड
- (D) None of the above
वरीलपैकी नाही
- 59 What is the main reason for melting of ice sheets?
बर्फाची चादर वितळण्याचे मुख्य कारण..... आहे.
- (A) Increase in the oxygen content
ऑक्सिजनची वाढ
- (B) Global warming
जागतिक तापमान वाढ
- (C) Decrease in carbon dioxide content
कार्बन-डाय-ऑक्साईडची घट
- (D) Noise pollution
ध्वनिप्रदूषण
- 60 Which cyclone hit the West coast of Maharashtra on 3rd June 2020?
3 जून 2020 रोजी महाराष्ट्राच्या पश्चिम किनारपट्टीला कोणत्या चक्रीवादळाचा तडाखा बसला
- (A) Okhi
ओखी
- (B) Nisarg
निसर्ग
- (C) Typhoon
टायफून
- (D) Hurricane
हर्किन